

GEBED TOT TITUS BRANDSMA

God onze Vader, uw dienaar, de heilig Titus Brandsma, heeft ijverig in uw wijngaard gewerkt en zijn leven gegeven omwille van zijn geloof in U. Op zijn voorspraak vraag ik U om uw barmhartigheid en hulp.

Pater Titus heeft nooit hulp geweigerd wanneer uw mensen hem daar om vroegen. In zijn naam, kom ik tot U met mijn noden...

Heer, help mij om altijd het diepe geloof, de gulle liefde en de vurige ijver van de heilige Titus na te volgen. Verheerlijk uw dienaar zoals hij streefde om U te verheerlijken. Amen.

Maria, Moeder van de Karmel, bid voor ons. Titus Brandsma, karmelitaanse martelaar, wees onze voorspraak.

Titus Brandsma
Karmeliet en martelaar

Anno Sjoerd Brandsma werd in 1881 geboren in Friesland. Hij trad toe tot de Karmelorde in 1898 en nam de naam van zijn vader Titus aan als zijn kloosternaam. Als academicus specialiseerde Titus zich in filosofie en mystiek. Hij was medeoprichter van de Katholieke Universiteit Nijmegen in 1923 en was in 1932-33 Rector Magnificus.

In de jaren voor de Tweede Wereldoorlog stond Titus openlijk kritisch tegenover de nazi-ideologie. Tijdens de bezetting van Nederland verdedigde hij de persvrijheid en die van de katholieke pers in het bijzonder. Titus werd in januari 1942 gearresteerd en naar het concentratiekamp Dachau gestuurd, waar hij op 26 juli 1942 door een dodelijke injectie om het leven werd gebracht. Hij werd als martelaar zalig verklaard in 1985 en op 15 mei 2022 heilig verklaard.

Voor meer informatie over Titus Brandsma
www.karmel.nl
www.titusbrandsmamemorial.nl

© Foto icoon - Jim Forest, overige foto's:
© Nederlandse Provincie Karmelieten

Titus Brandsma
Karmeliet en martelaar

Onderwijs en scholing

Titus en het onderwijs

Onderwijs speelde een centrale rol in het leven van Titus Brandsma. Al vroeg zag hij er de waarde van in. Als kind was hij een goede leerling. Hij las veel. Literatuur en geschiedenis hadden zijn bijzondere aandacht. In 1898 trad Titus in in de Karmelorde. Hij bleef veel lezen en begon ook zelf te publiceren. Hij promoveerde in de filosofie aan de Gregoriana Universiteit in Rome. Daar volgde hij ook colleges in moderne sociologie.

Katholiek onderwijs

Titus was landelijk actief in de organisatie van goed (katholiek) onderwijs. Voor de karmelieten hervormde hij het studieprogramma. In Oss richtte hij een openbare bibliotheek met leeszaal op. Hij heeft bijgedragen aan de oprichting van twee Carmelscholen, in Oss en Oldenzaal. In 1922 richtte hij de Stichting Carmelcollege op. Vandaag de dag omvat deze stichting 50 middelbare scholen, met ca. 38.000 leerlingen.

Hoogleraar aan de universiteit

In 1923 werd de Katholieke Universiteit in Nijmegen opgericht. Titus werd benoemd tot hoogleraar in de wijsbegeerte en de geschiedenis van de mystiek. In het jaar 1932-1933 was hij Rector Magnificus. Zijn colleges maakten een onuitwisbare indruk. Hij heeft veel betekend voor de studie van de Nederlandse mystiek, en de Moderne Devotie in het bijzonder. Titus was hartelijk en studenten zochten hem veel op. Hij zette zich in voor studiefinanciering voor minder draagkrachtigen. In zijn colleges wijsbegeerte was Titus zeer kritisch ten aanzien van het opkomende nationaal-socialisme. Geregeld reisde hij door het land om voordrachten en inleidingen te geven over vele onderwerpen.

Onderricht in de roeping tot mystiek

Titus wees mensen graag op hun roeping om mysticus te zijn. Hij omschreef mystiek als: *"een*

bijzondere vereniging van God met de mens, waarbij deze zich Gods tegenwoordigheid bewust wordt en zich ook zijnerzijds met God verenigt." Titus vatte mystiek op als een oproep aan allen en sprak van een alledaagse mystiek, in de overtuiging dat God de grond van ons wezen is en altijd en overal en in het bijzonder in onze naaste kan worden ontmoet. Zijn gebundelde lezingen over de mystiek van de Karmel, gehouden in de Verenigde Staten in 1935, zijn een klassiek werk geworden van de studie van de spiritualiteit.

De journalist als leraar

Titus zag de journalistiek als een vorm van educatie. Zijn wekelijkse column in De Gelderlander en vele andere artikelen van zijn hand, waren zeer toegankelijk en gaven een ruim lezerspubliek de kans kennis te nemen van de rijke geschiedenis van het geestelijk leven.

Visie op onderwijs

Voor Titus was het belangrijk dat de leraar ieder leerling als individu respecteerde: *"Mensen zijn*

niet allen gelijk en beantwoorden niet aan een toevallige constructie of idee. De mens, en al het kind, is een in elk individu onderscheiden natuur en het helpt ons niet als we alle verschillen voorbij zien. We moeten jonge mensen nemen zoals ze zijn." Voor Titus was het belangrijk dat de studenten zelf nadachten. Zo zei hij eens tijdens een studieweek: *"Wijsgerige kennis brengen wij u niet bij, maar moet u allereerst in uzelf ontwikkelen... Niet wij storten U de waarheid of de kennis der waarheid in, wij benutten slechts de wondere drift, die in U schuilt naar kennis van wat waar is."*

De middelen voor het onderwijs

Titus was overtuigd van het belang van een goede financiering van het onderwijs, en zette zich daarvoor in. Hij onderstreepte ook de noodzaak van de voortdurende professionele ontwikkeling van leraren: *"Een gerechtvaardigd ideaal voor de onderwijzer is voordurende verdere ontwikkeling... Een ontwikkeld onderwijzer is een zegen."* Titus had een bijzonder zorg voor kinderen uit kansarme milieus: *"Op school aandacht schenken aan het misdeelde kind, daarin openbaart zich de ware liefde."*

Titus' zorg voor joodse leerlingen

Titus nam stelling tegen de maatregel van de Duitse bezetter om joodse kinderen te weren van katholieke scholen. Hij deed zelfs navraag om hen onder de hoede te plaatsen van de Karmelieten in Brazilië.

Karmel als school

Titus spreekt over *"het apostolaat van de Karmelitaanse mystiek"* en noemt daarbij de Karmel een school. Karmelieten moeten mensen leren bidden en hen helpen zich door God gevonden en bemind te weten. Voor Titus is de Karmel *"een school van mystiek"* en hij benadrukt: *"In het geestelijk leven kunnen we, evenmin als in het gewone leven, het stellen buiten opvoeding, leermeester en leiding."*